

Med et stadigt ekspanderende udvalg af kvalitets-LST, kan man spørge, hvordan vi som undervisere af unge og voksne ordblinde, skal forholde os til den megen læse- og skriveteknologi, der viser sig som mulighed.

Hvordan kan denne kompleksitet gøres 'spiselig' således, at både ordblinde – og især lærere tør give sig i kast med LST.

Hvordan kan LST anvendes og bygge ovenpå de i forvejen brugbare læse- og skrivestrategier, man som ordblind har opnået i sin skolegang eller arbejdsliv?

Hvordan anspores unge og voksne til at opdage kvaliteten ved at bruge LST i job og uddannelse, så de tager LST'en til sig og dermed bliver selvhjulpne vha. de mange muligheder, som findes?

Hvordan kan vi som ordblindelærere; læse- og SPS-vejledere være den ordblindes ressourceperson i søgen efter de gode LST-strategier?

Workshoppen, vil tage udgangspunkt i ovennævnte refleksioner og give et konkret bud på bl.a. apps og funktioner som er brugbare for undervisere og ordblinde elever. Med et indhold med bl.a. forslag til konkrete apps, opfordres deltagerne til at medbringe egne tablets og smartphones.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a sense of depth and movement. A large, solid blue oval is positioned in the center, serving as a container for the text. A thick, dark gray curved line sweeps across the lower left side of the blue oval.

LST i elevernes hverdag

Kamma Dencker

Video: Ordblind og ismejeri (man er ikke dum)

Mange måder at læse på. <https://www.ordbl.dk/#kampagnevideo>





Kamma Dencker

Arbejder på Farsø Efterskole.

Underviser bla. i Dansk og Naturfag.

Er studievejleder.

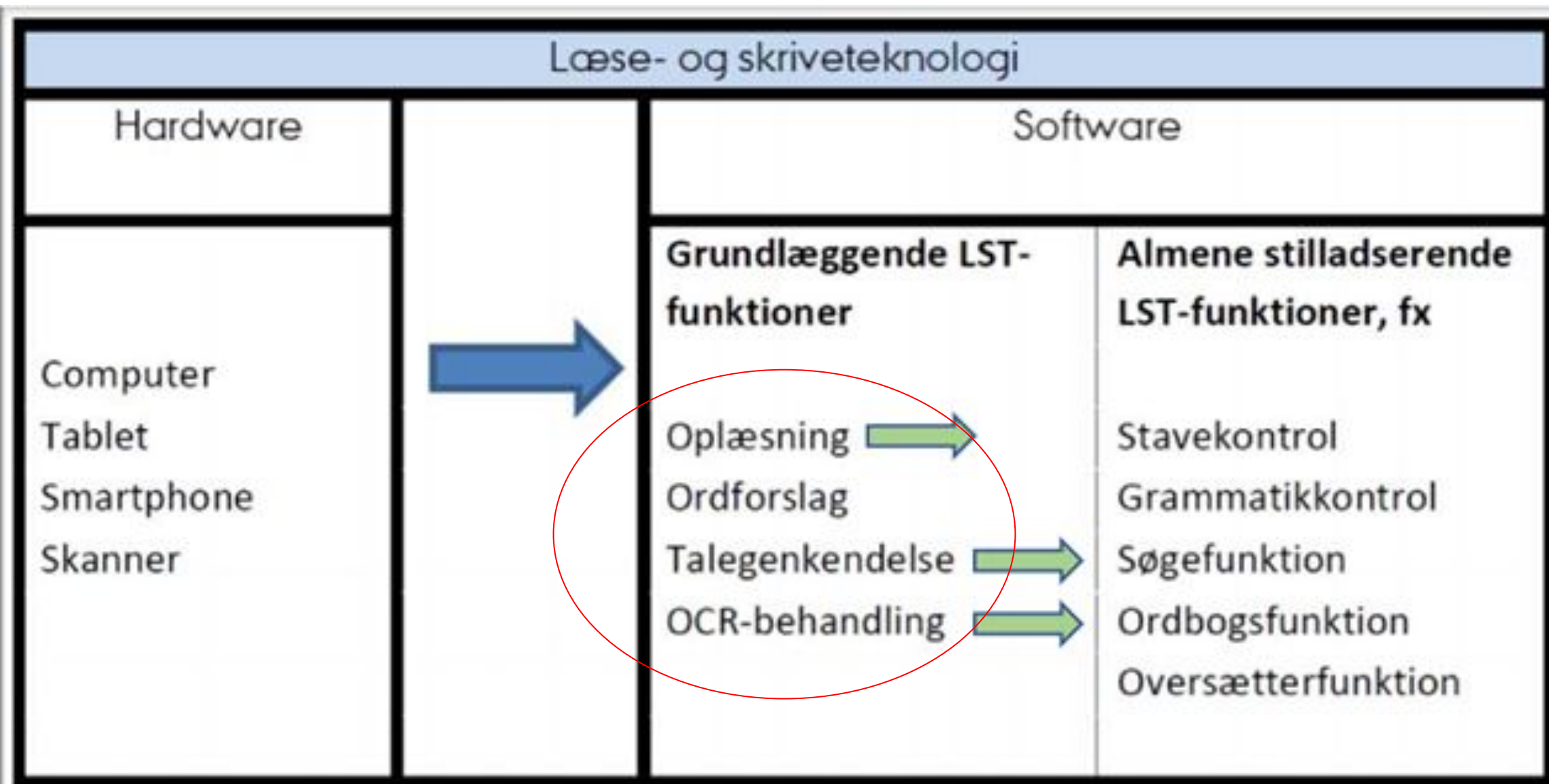
Har en PD med fokus på LST og læse- og skrivevanskeligheder

Mit ønske, når I går ud af døren..

- at I tager én ting med hjem, som I tænker -
"DET vil jeg prøve af! Det vil jeg have med i mine
overvejelser, når jeg planlægger min undervisning"







Afhængig af Snapchat
af Marianne Hundebøl & Birgitte Therkildsen
MB-DANSK, 2019

Afhængig af Snapchat

- analyse af en web feature



Forløb om web features målrettet 8.-9. klassetrin
Varighed: 6-8 lektioner

Udarbejdet af Marianne Hundebøl & Birgitte Therkildsen, 2019

Hvad vil det sige at være afhængig?

I dette forløb skal du arbejde med en web feature fra dr.dk.

Den handler om 17-årige Emma Damgaard, som er dybt afhængig af Snapchat og derfor skal detox'es. Du finder web featuren her:

<https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/detox>.

Ved at arbejde med *indhold*, *virkemidler* og *hensigt* skal du blive klogere på genren. Du skal klippe/klistre, undersøge og ikke mindst reflektere.

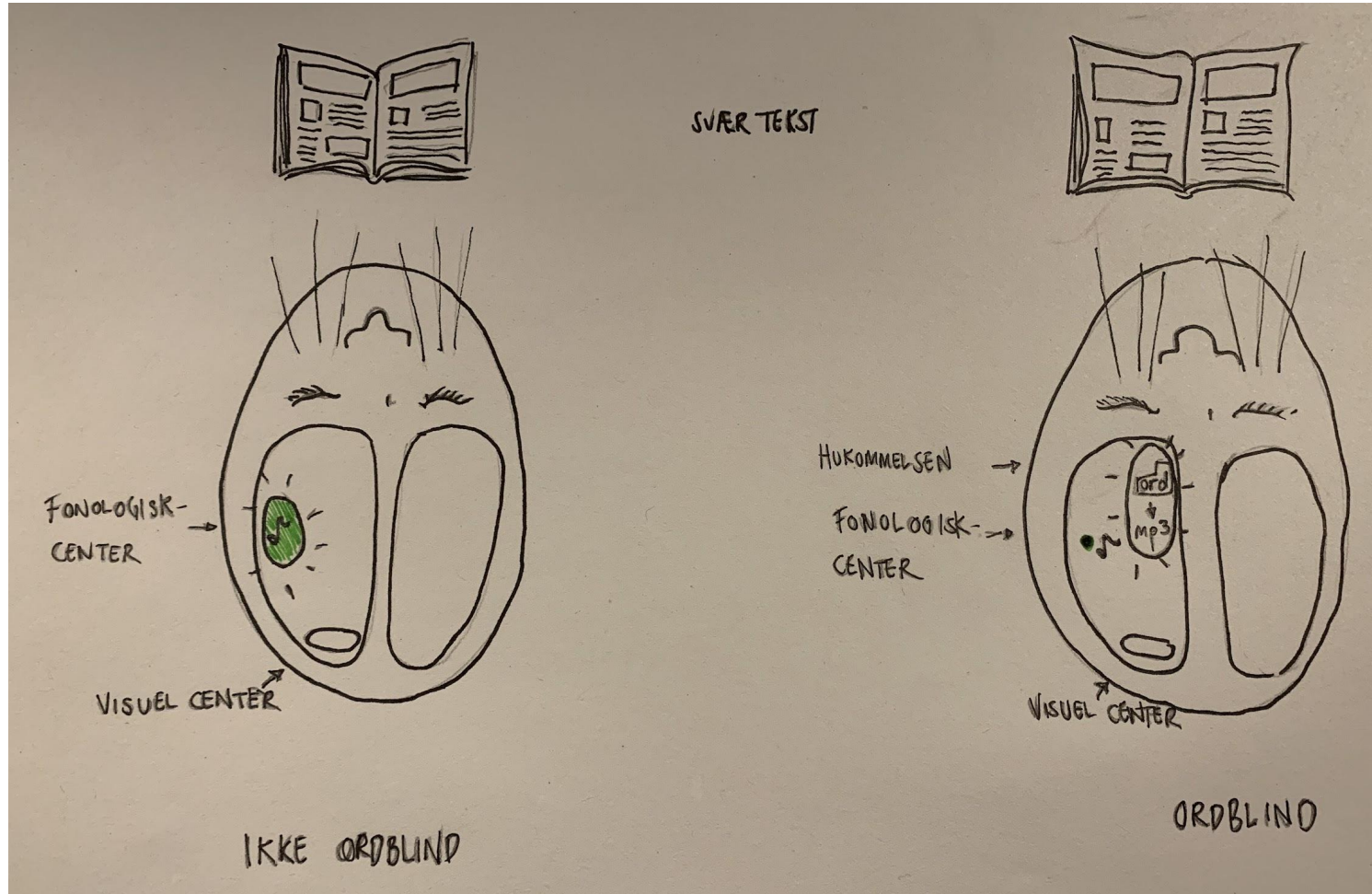
Billede af the Kardashians.

"Er du også pjattet med din mobil?"

Hvad vil det sige at være ordblind?

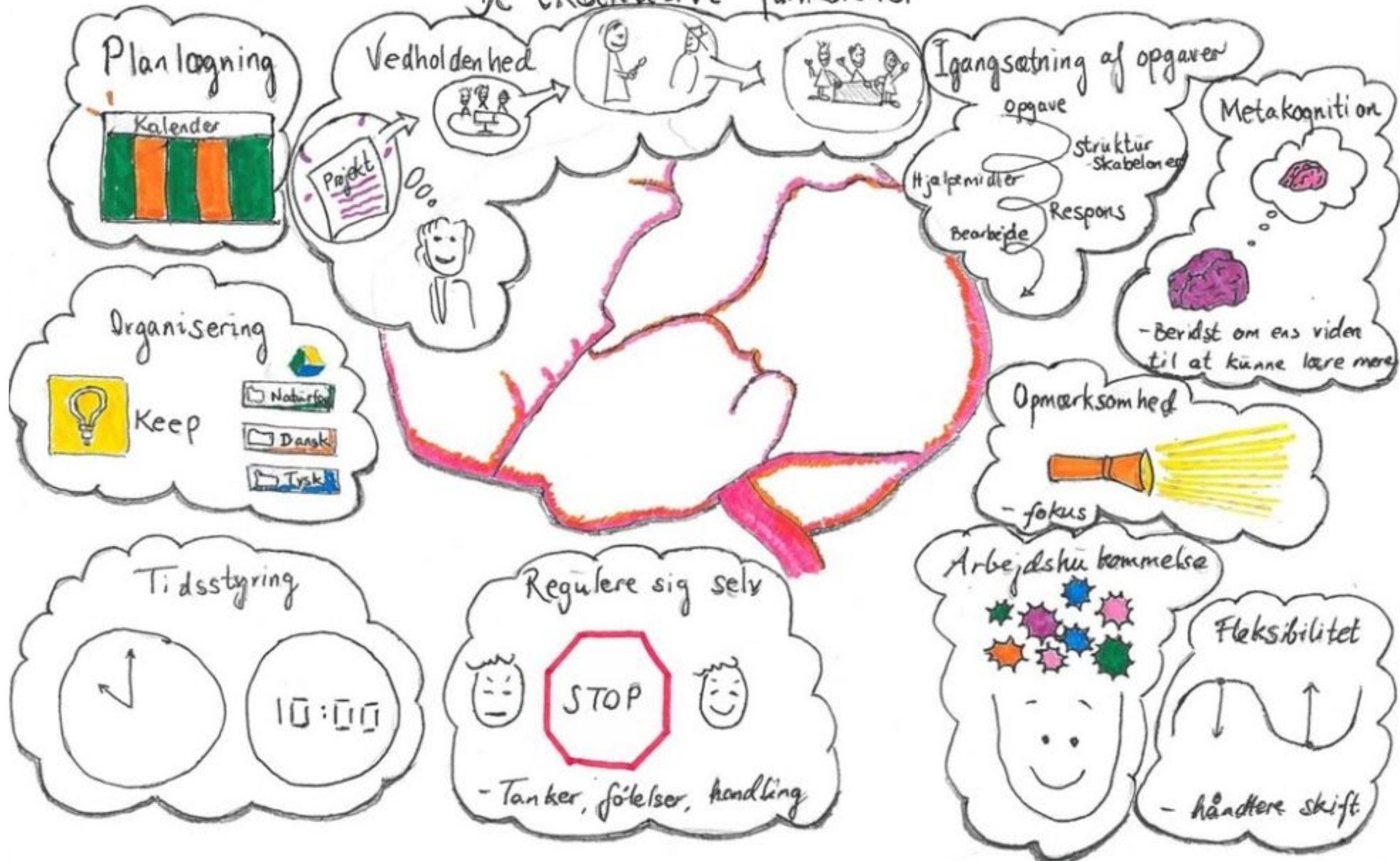
1. Hvordan opdagede du, at du var ordblind?
2. Hvordan har du oplevet det at være ordblind?
3. Hvilke udfordringer har du mødt mht. at være ordblind?
4. Hvilke kvaliteter giver det dig at være ordblind?

Læsning = Afkodning * Forståelse * Motivation



Kamma Dencker (2020)

De eksekutive funktioner



- 1) Den blinde og blindskrift
- 2) Den handicappede i kørestol
- 3) Kassedamen
- 4) Briller
- 5) Taxachauffør og gps



Forståelsen sker i hjernen!



**Læsning med læseteknologi
(LST) sidder OGSÅ i
hjernen!**

Man lærer at læse for at lære!



Jeg læser med ørerne!

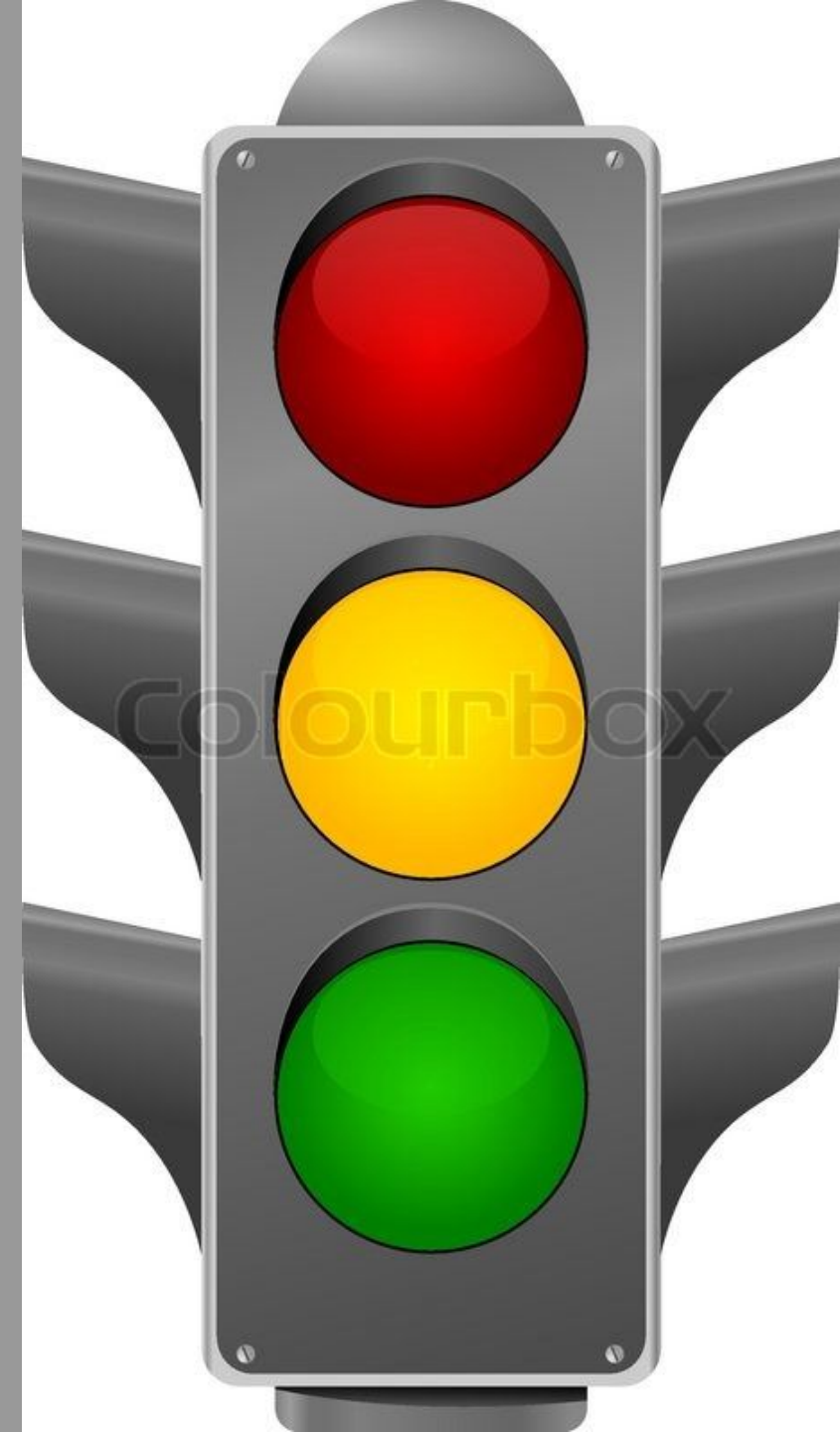


Hvor er du på LST-barometret?

1) Jeg har først lige hørt om LST-programmer og skal til at lære det at kende.

2) Jeg har selv LST-programmet og har afprøvet de fleste funktioner - uden selv at undervise/instruere i det.

3) Jeg underviser/instruerer til daglig elever i at bruge LST.



Applister: iOS: kortlink.dk/2d6gk Android: kortlink.dk/2d6gd

IOS og Android

Oversigt over apps og indstillinger der støtter læsning/skrivning

App:	Navn:	Enhed:	Pris:	Beskrivelse og webadresse:
	Google Drev eller OneDrive	Comp./Android/iPhone/iPad	Gratis	Fildeling. Kræver google-konto (g-mail) eller Microsoft-konto.
	Google Docs eller Word Online	Comp./Android/iPhone/iPad	Gratis	Fildeling + indtaling af tekst. God stavekontrol i Google-drev. Automatisk tegnsætning i Word Online.
	Siri	iPhone/iPad/Mac	Gratis. (Indbygget funktion)	Indtaling af tekst – også tegn.
	'Oplæst indhold' på iPhone	iPhone	Gratis (Indbygget funktion)	Gå i Indstillinger – tilgængelighed – læs det valgte op (hold fingeren på teksten og vælg 'læs op') + læs skærm op' (swype ned med to fingre øverst på skærmen og få alt læst op på skærmen).

ANDROID (opdateret: AUG 2021)

Oversigt over apps og indstillinger der støtter læsning/skrivning

App:	Navn:	Enhed:	Pris:	Beskrivelse og webadresser:
	Google Drev eller OneDrive	Comp./Android/iPhone/iPad	Gratis	Fildeling. Kræver google-konto (g-mail) eller Microsoft-konto.
	Google Docs eller Word Online	Comp./Android/iPhone/iPad	Gratis	Fildeling + indtaling af tekst. God stavekontrol i Google-drev! Automatisk tegnsætning i Word Online.
	'Google indtaling'	Android	Gratis. (indbygget funktion)	Indtaling af tekst. Indstil i 'sprog og input' i indstillinger.
	'Hjælpefunktioner i Android'	Android	Gratis (indbygget funktion)	Oplæsning af al tekst på telefonen. Hentes i playbutik . Aktiveres under 'tilgængelighed' i indstillinger. Specielt på Samsung-mobiler: Indstil til google-oplæsning i stedet for

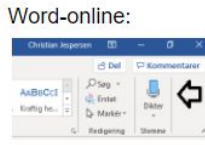
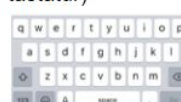
Hent 'LST-værktøjet. Hvad er behovet?'

CD-ORD/Intoword: kortlink.dk/2dp7c

AppWriter: kortlink.dk/2dp7a

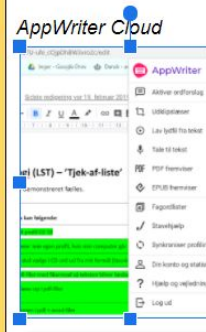
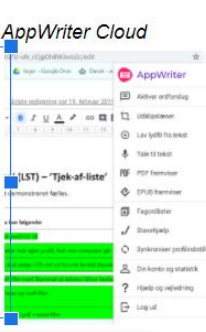
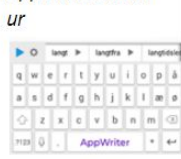
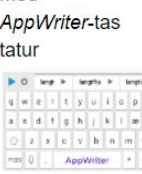
LST-værktøjet CD-ORD/IntoWords. Hvad er behovet? – 2021

Heidi Kynde

Hvad er dit behov?	PC	Mac	Android	iPhone	iPad
Støtte til at læse og skrive	CD-ORD (Program)  IntoWords Cloud 	CD-ORD MAC (Program)  IntoWords Cloud 	Hjælpefunktioner (Indstilling på telefonen) 	Læs op (Indstilling på telefonen) 	IntoWords (Program)  Med integreret intowords-tastatur
Diktere tekst	Word-online:  Eller:	Word-online:  Eller:	Google-indtaling 	Siri (mikrofon i tastatur) 	Siri (mikrofon i tastatur) 

LST-værktøjet AppWriter. Hvad er behovet? – 2021

Heidi Kynde

Hvad er behovet?	PC	Mac	Android	iPhone	iPad
Støtte til at læse og skrive	AppWriter Windows (Program)  AppWriter Cloud 	AppWriter Mac (Program)  AppWriter Cloud 	Oplæsning: Hjælpefunktioner (Indstilling på telefonen)  Skrivestøtte: AppWriter-tastatur 	Oplæsning: Læs op (Indstilling på telefonen)  AppWriter-tastatur med ordsforlag 	App: AppWriter  Med AppWriter-tastatur 

Fælles dokument til ideer med LST-indsats: kortlink.dk/2dp7e

Case 1

Case 1: *Daniel*

- 17 år - netop konstateret ordblind
- Går på FGU
- Drøm: At blive tømrer
- Tager sit sygesikringskort frem, når han skal skrive sit efternavn
- Bruger sin mobil og google-oversæt til at diktere tekst. Mest på enkeltordsplan. Selvlært.
- Erfaring med brug af computer: Til at spille på

Daniels hardware:

- Mobil (android).



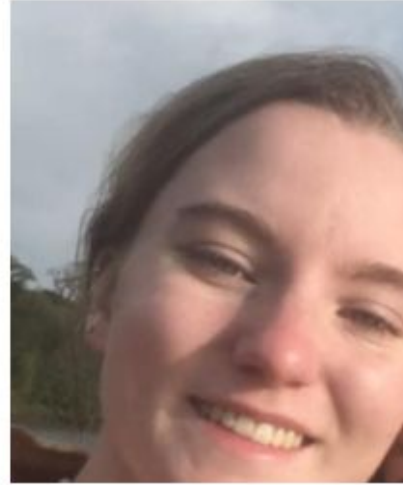
1. Undersøg hvad platformen/appen/funktionen kan.
2. Kvaliteten af oplæsningen/skrivestøtten.
3. Hvad duer. Hvad duer ikke?
4. Hvad er lige netop denne app/indstilling god til for den ordblinde?
5. Hvad hvis det var i engelsk, matematik eller naturfag?
6. Hvilke apps vil du bruge?

Ønsker til undervisning i LST og LST-strategier?

Case 2

Case 2: *Mette Marie*

- 17 år - konstateret ordblind i 3. kl. Vidste det allerede før skolegang
- Går på ordblindeefterskole
- Drøm: At blive psykolog
- Bryder sig ikke om at handle ind, da hun er bange for at tage fejl af varerne
- Er idekvinde og organisator i gruppearbejdet.
- Er stærk mundtligt, men får andre til at skrive.
- Skriver kun de ord, som hun kender i forvejen.
- Ser mange engelske serier. Elsker det, og er god til engelsk.
- Afleverer opgaver der ikke er rettet.



Mette Marie hardware

- Mobil (Iphone)
- PC

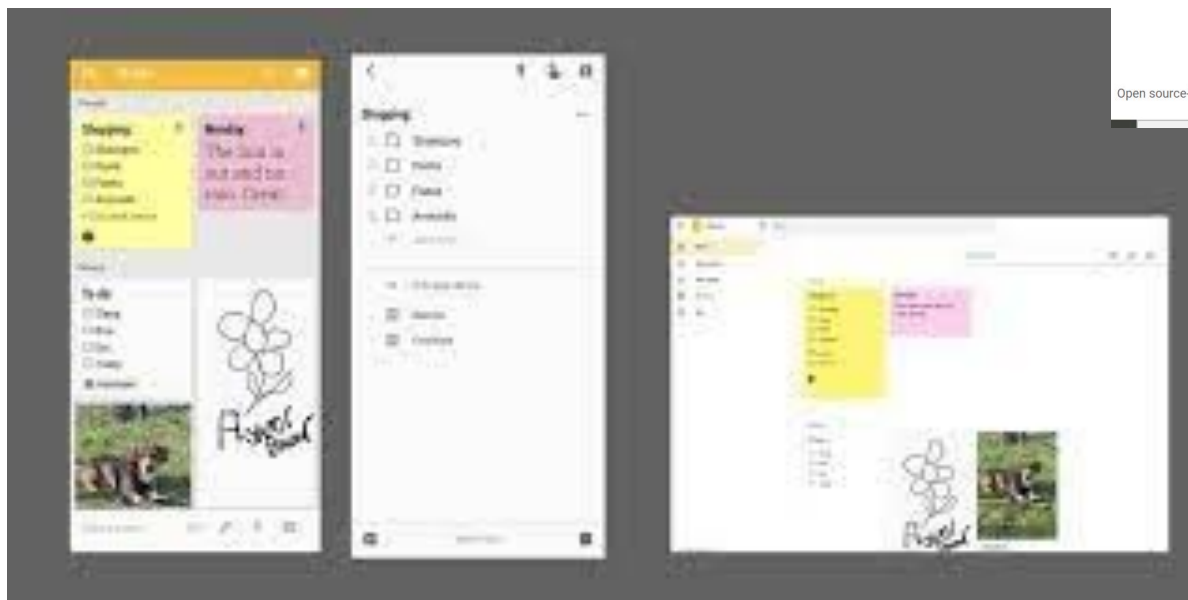
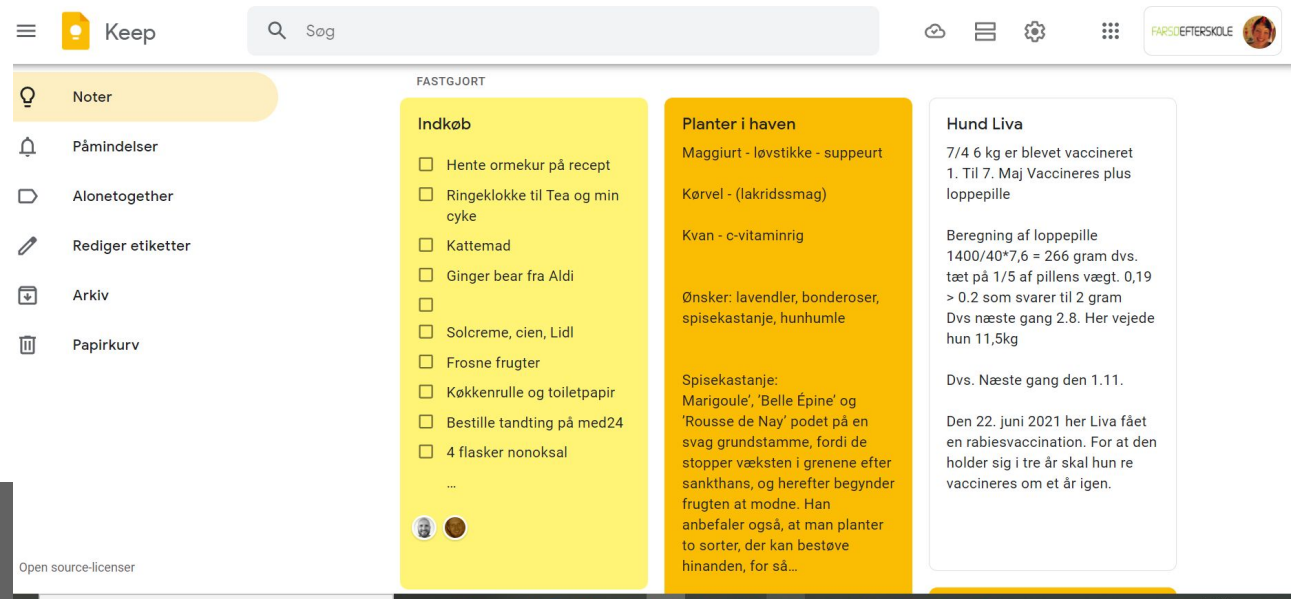
1. Undersøg hvad platformen/appen/funktionen kan.
2. Kvaliteten af oplæsningen/skrivestøtten.
3. Hvad duer. Hvad duer ikke?
4. Hvad er lige netop denne app/indstilling god til for den ordblinde?
5. Hvad hvis det var i engelsk, matematik eller naturfag?
6. Hvilke apps vil du bruge?

Dagens LST-tips

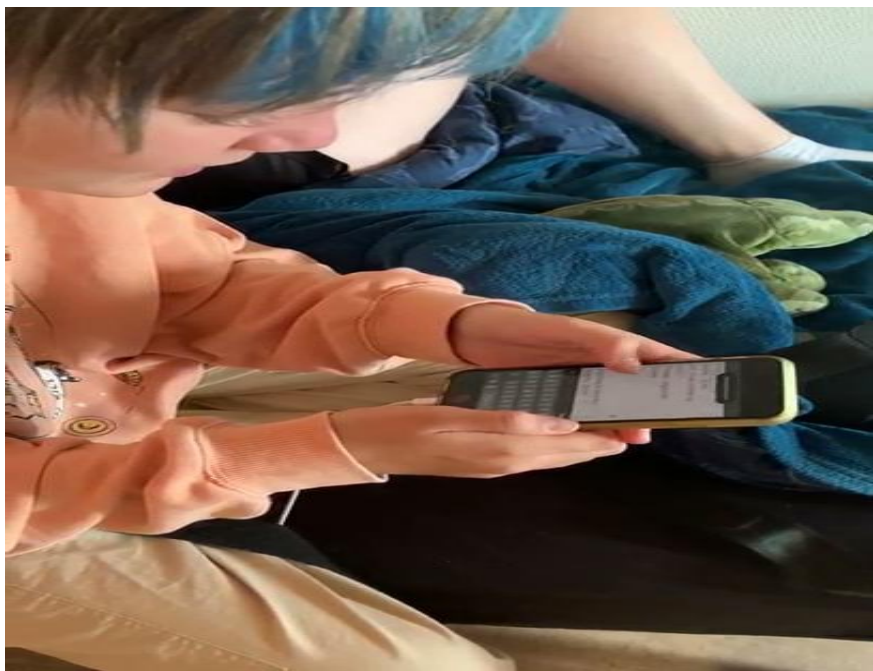
Oplæsning på snap/facebook/insta/kamerarulle...



Dagens LST-tips



Den bedste funktion på mobilen.. Hvad siger eleverne?



Undervisning

L

LST-strategier



LST programmer
og funktioner



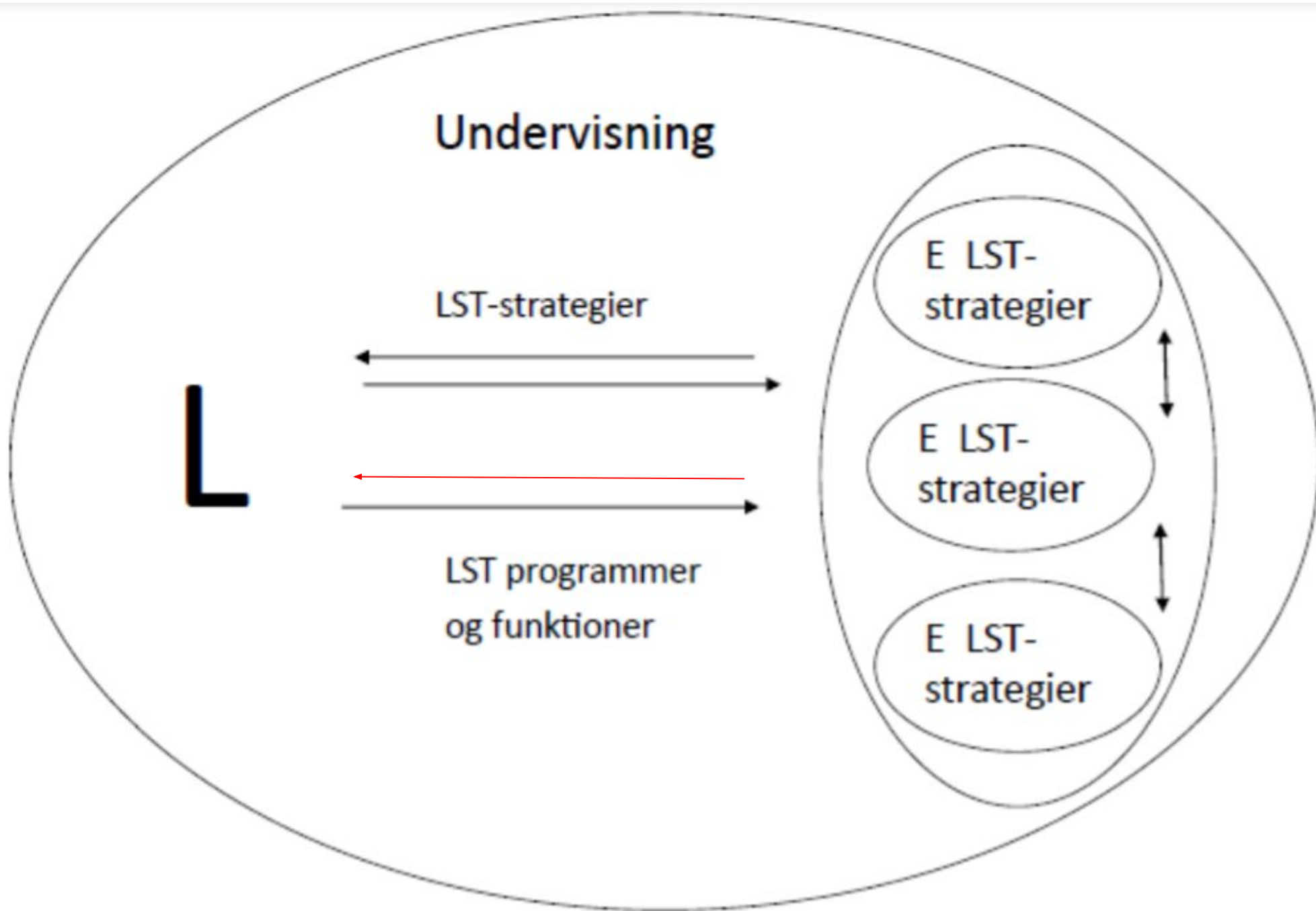
E LST-
strategier



E LST-
strategier



E LST-
strategier



Tak for nu 😊

Diktering og “finde vej-video”

